REFERAT Udvalget for Sundhed, Kultur og Fritid d. 03-02-2026

Mødedato	Tirsdag d. 03. februar 2026 kl. 16:30
Mødested	Kongeåen (3. sal) Vejen Rådhus
Mødedeltagere	Jørgen Thøgersen, Ulla Bollerup Petersen, Henrik Pihl Jessen, Jørgen Lastein, Rudi Steen Hansen, Tanja Vestergaard Skøtt, Jonas Lee Jeppesen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af Kvalitetsstandard for vedligeholdende træning efter Barnets Lov §90, stk. 1, nr. 3 (3
Introduktion til Sundhedsreformen (B)..... 5
Orientering fra sundhedsrådsmøderne (B)..... 8
Afrapportering på de nationale mål for sundhed 2025 (B)..... 10
Status og udvikling på genoptræningsområdet 2025 (B)..... 13
Status på forebyggelse af tobaks- og nikotinforbrug i Vejen Kommune (B)..... 16
Orientering om afslag til MEDIUS Holsted til Idrætshaller til tiden(B)..... 19
Opfølgning på Børnekultur på Tværs 2025 (B)..... 20
Webinarrække af IDAN og KL (B)..... 23
Efterretningssager (B)..... 25
Lukket: Eventuelt (B)..... 26
Underskriftsark..... 27

Punkt 1: Godkendelse af Kvalitetsstandard for vedligeholdende træning efter Barnets Lov §90, stk. 1, nr. 3 (C)

24/23084

Administrativ indstilling

Chef for Dagtilbud, Sundhedspleje & PPU Lene Rosenkrans indstiller, at

- Høringssvaret fra Handicaprådet tages til efterretning
- Kvalitetsstandarden for vedligeholdende træning efter Barnets Lov §90, stk. 1, nr. 3 godkendes
- Sagen fremsendes til Økonomiudvalgets anbefaling og Byrådets godkendelse

Beslutning Udvalget for Sundhed, Kultur og Fritid den 03-02-2026

Høringssvaret fra Handicaprådet drøftet. Udvalget anerkender rådets bekymringer vedrørende tidsfristen, og der gøres status ved årsskifte 2026/2027, hvor Handicaprådet høres.

Kvalitetsstandarden for vedligeholdende træning indstilles godkendt.

Afbud: Jonas Lee Jeppesen (Æ).

Sagsfremstilling

Den 13. januar 2026 drøftede Udvalget for Sundhed, Kultur og Fritid udkast til revideret kvalitetsstandard for vedligeholdende træning til børn og unge efter Barnets Lov §90, stk. 1, nr. 3. Udvalget sendte efterfølgende udkastet til kvalitetsstandarden i høring hos Handicaprådet.

I udkastet til kvalitetsstandard er afsnittet vedrørende henvisning og visitation opdateret, idet henvisning fra 2026 sker via et elektronisk skema.

Ligeledes er tidsrammen for opstart af forløb ændret fra 10 hverdage til maksimalt 4 uger. Baggrunden herfor er, at tidsrammen har været udfordret af en reduktion i antal personaletimer i børnetræningsteamet i 2025 grundet økonomisk ubalance på området.

Handicaprådet har afgivet høringssvar, hvori de udtrykker bekymring for den foreslåede ændring af tidsfristen for opstart af forløb og foreslår, at tidsfristen ændres til 3 uger. Høringssvaret er vedlagt. Forvaltningen har gennemgået høringssvaret og anerkender bekymringen. Efter en samlet faglig vurdering finder forvaltningen ikke, at høringssvaret giver grundlag for ændringer i den foreslåede tidsfrist for opstart af forløb.

En tidsramme på 4 uger vurderes dels at være realistisk at efterleve i praksis i forhold til antal henvisninger. Denne tidsramme giver desuden mulighed for at tilpasse indsatsen ud fra barnets konkrete situation, funktionsevne og udviklingsbehov. I praksis vil der ske en faglig helhedsvurdering og prioritering af, hvor hurtigt indsatsen skal iværksættes. Her vil akutte behov – eksempelvis spædbørn med begyndende asymmetri – blive adresseret hurtigt, mens udvidelse af tidsrammen kan give bedre mulighed for at planlægge koordinerede forløb i samarbejde med dagtilbud, skoler og forældre.

Som opfølgning på ændringen i tidsrammen for opstart af forløb vil der ved årsskiftet 2026/2027 blive gennemført en status. Denne status forelægges Udvalget for Sundhed, Kultur og Fritid samt Handicaprådet i forbindelse med revidering og godkendelse af kvalitetsstandarden for vedligeholdende træning efter Barnets Lov §90, stk. 1, nr. 3 i 2027.

Baggrund

Byrådet skal mindst én gang årligt udarbejde en kvalitetsstandard for kommunal vedligeholdende træning. Kvalitetsstandarden skal indeholde generel serviceinformation til borgerne om det tilbud, de kan forvente at få fra kommunen, hvis de får behov for vedligeholdende træning. Kvalitetsstandarden beskriver indholdet i træningen, omfanget og udførelsen. Den skal desuden indeholde operationelle mål for, hvordan dette sikres, og en beskrivelse af, hvordan der følges op på fastsatte mål.

Vedligeholdende træning for børn og unge under 18 år er beskrevet i Barnets Lov §90, stk. 1, nr. 3: Hjælp og støtte efter lov om social service. Den henviser til Serviceloven §86 stk. 2 om vedligeholdelsestræning, hvor kommunerne skal tilbyde hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder til borgere, som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov herfor.

Formålet med denne kvalitetsstandard er at sikre, at indsatsen er i overensstemmelse med gældende lovgivning og best practice på området.

Målgruppen er børn og unge i alderen 0-18 år, som vurderes at have behov for individuel tilrettelagt træningsindsats på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Den vedligeholdende træning for børn og unge under 18 år varetages af terapeuter fra Sundhedspleje & Børnetræning på Brørup Sundhedscenter.

Tidligere behandling

13.01.2026 Udvalget for Sundhed, kultur og fritid

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Barnets Lov §90, stk. 1, nr. 3 og Serviceloven §86, stk. 2.

Høring

Kvalitetsstandarden har været i høring i Handicaprådet den 22. januar 2026.

Bilag

Kvalitetsstandard vedligeholdende træning efter Barnets Lov §90, stk. 1, nr. 3. Revideret december 2025.

Høring - kvalitetsstandard for vedligeholdende træning efter Barnets lov §90 stk. 1 nr. 3 (B)

Punkt 2: Introduktion til Sundhedsreformen (B)

25/21195

Administrativ indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Udvalget for Sundhed, Kultur og Fritid samt Udvalget for Ældre, Handicap og Psykiatri introduceres til den kommende sundhedsreform.

Beslutning Udvalget for Sundhed, Kultur og Fritid den 03-02-2026

Introduktion givet og drøftet.

Afbud: Jonas Lee Jeppesen (Æ).

Sagsfremstilling

Kort om sundhedsreformen

Sundhedsreformen bygger på en bred politisk aftale fra november 2024. Med aftalen er der sat en retning for den største reform af det danske sundhedsvæsen siden strukturreformen i 2004.

Sundhedsreformen skal styrke kvaliteten af sundhedstilbud i hele landet, bringe sundhedstilbud tættere på borgerne og ruste sundhedsvæsenet til fremtidens behov.

Sundhedsreformen 2024 indebærer bl.a.

- at der skabes fire stærke regioner (mod tidligere fem).
- at der oprettes 17 nye lokale sundhedsråd bestående af folkevalgte fra kommuner og regioner. Vejen Kommune indgår i Sundhedsråd Sydvest sammen med Billund Kommune, Varde Kommune, Esbjerg Kommune og Fanø Kommune.
- at almen praksis bliver et omdrejningspunkt med flere praktiserende læger, nye ydernumre, differentierede honorarer og nye klinikformer, som skal sikre bedre dækning og fordeling af læger.
- at der sker en ligestilling og integrering af behandlingsforløb for fysisk og psykisk sygdom.
- at der udvikles kronikerpakker med individuelle forløb med klare rettigheder og behandlingstider for borgere med kronisk sygdom.
- at der sættes fokus på folkesundhed og digitalisering med en ny folkesundhedslov, nationalt prioriteringsråd, fælles digital infrastruktur og national satsning på innovation og sundhedsteknologi.

Flytning af opgaver fra kommunerne til regionenerne

I aftalen om sundhedsreformen er det besluttet, at flere opgaver skal flyttes fra kommunerne til regionerne, det handler om følgende opgaver:

- Akutsygeplejen
- Størstedelen af de midlertidige pladser, som bliver til sundheds- og omsorgspladser i regionen
- Den patientrettede forebyggelse
- Rehabilitering på specialiseret niveau og den mest specialiserede del af genoptræning på avanceret niveau

Med reformen skal der således ske en stor opgaveflytning og bodeling mellem kommunerne og regionerne, som vil have betydning for den enkelte kommunes opgaveløsning, bygningsmasse, medarbejdere og økonomi.

Sundhedsrådene vil på regionsrådets vegne kunne vælge at indgå aftaler med kommunerne om, at kommunerne varetager driften af hele eller dele af de ovenstående opgaver enten i en overgangsperiode eller permanent. Regionen beholder myndigheds- og finansieringsansvaret.

Regionen skal senest 1. april i 2026 have indgået aftale med relevante kommuner om de sundhedsopgaver, som kommunerne skal varetage driften af fra 1. januar 2027.

Kommunerne har pligt til at varetage driften af sundhedsopgaverne under regionernes ansvar og finansiering, hvis regionerne anmoder herom, til og med 2028.

Opgaveoverdragelse i Vejen Kommune

Vejen Kommune har i efteråret 2025 haft et tæt og godt samarbejde med Esbjerg Grindsted Sygehus om opgaveoverdragelsen. Status på er følgende:

- Akutsygeplejen

I Vejen Kommune overdrages akutsygeplejen til Esbjerg Grindsted Sygehus pr. 1. januar 2027. Der arbejdes på nuværende tidspunkt på at få beskrevet overdragelsen i bodelingsaftalen. Bodelingsaftalen skal godkendes i byrådet i april.

- Midlertidige pladser – kommende sundheds- og omsorgspladser

I Vejen Kommune overdrages sundheds- og omsorgspladserne til Esbjerg Grindsted Sygehus pr. 1. januar 2027. Der arbejdes på nuværende tidspunkt på at få beskrevet overdragelsen i bodelingsaftalen. Bodelingsaftalen skal godkendes i byrådet i april.

På kort sigt overdrages pladser på Kærdalen i Vejen og Lundtoft i Brørup.

- Den patientrettede forebyggelse

Med lovforslaget om opgaveflytning mv. får kommuner og regioner mulighed for at indgå horisontale samarbejdsaftaler om sundhedsydelser i det nære sundhedsvæsen. Det skaber bl.a. grundlag for aftaler mellem regioner og kommuner om kommunal driftsvaretagelse af de eller dele af de opgaver, som med sundhedsreformen flytter fra kommuner til regioner fra 2027.

Vejen Kommune arbejder på at indgå en horisontal samarbejdsaftale med Esbjerg Grindsted Sygehus. Aftalen skal godkendes i byrådet i februar.

- Rehabilitering på specialiseret niveau og den mest specialiserede del af genoptræning på avanceret niveau

Rehabilitering på specialiseret niveau og den mest specialiserede del af genoptræningen på avanceret niveau er i dag organiseret med kommunalt myndighedsansvar. Det drejer sig om mindre patientgrupper med komplekse behov eller funktionsnedsættelser, som ofte kræver en særlig og specialiseret indsats med de rette faglige kompetencer hos medarbejderne.

  - Rehabilitering på specialiseret niveau omhandler borgere med behov for rehabilitering på døgnophold f.eks. Lunden Varde eller Vejle Fjord. Dette er derfor en opgave, som i dag tilkøbes af eksterne leverandører.
  - Specialiseret genoptræning omhandler borgere med komplicerede, omfattende, sjældne og/eller alvorlige funktionsnedsættelser med betydning for et eller flere livsområder. I praksis varetager sygehuset allerede den

specialiserede genoptræning.
    - Genoptræning på avanceret niveau omhandler borgere med enkle og afgrænsede funktionsnedsættelser og ingen komplikationer i behandlingsforløbet på sygehuset. Genoptræning på avanceret niveau varetages i praksis i dag af kommunale medarbejdere med særlige kompetencer inden for målgruppen.

Der skal alene ske en overdragelse af økonomien for ovenstående.

Tidslinje for sundhedsreformen

- Januar: Det forberedende sundhedsråd træder i kraft. På det første møde tages stilling til Vejen Kommunes ansøgning om observatørstatus i Sundhedsråd Lillebælt.
- 1. april: Regionerne skal senest den 1. april 2026 indgive indstilling til indenrigs- og sundhedsministeren om eventuel kommunal drift af en eller flere af de opgaver, som fra 2027 overgår fra kommuner til regioner, herunder også den horisontale samarbejdsaftale for patientrettet forebyggelse. Regionen skal kun indgive indstilling til ministeren, hvis kommunen er indstillet på at drive opgaven for regionen.
- 1. maj: Kommunalbestyrelsen har frist for forelæggelse af udkast til delingsaftalen. I fase 2 forhandler kommunerne med den relevante region/det relevante sundhedsråd om indgåelsen af en aftale om overførsel af aktiver, passiver, rettigheder, pligter og ansatte.
- 1. juli: Kan der ikke opnås enighed senest den 1. juli 2026, overgås til fase 3, hvor et Delingsråd, i tråd med kommunalreformen i 2005, vil træffe beslutning om, hvilke aktiver, passiver, rettigheder, pligter og ansatte, der skal overføres. Delingsrådet har frist for beslutning senest den 1. oktober 2026.
- 1. januar 2027: Implementering af sundhedsreformen.

Tidligere behandling

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser af sundhedsreformen for Vejen Kommune kendes endnu ikke i fuld udstrækning.

Personalemæssige konsekvenser

De personalemæssige konsekvenser af sundhedsreformen for Vejen Kommune kendes endnu ikke i fuld udstrækning.

Retsregler og andre forskrifter

Aftale om Sundhedsreform.

Høring

Ingen.

Bilag

Tema - Introduktion til sundhedsreformen - PP fra mødet

Punkt 3: Orientering fra sundhedsrådsmøderne (B)

26/720

Administrativ indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Udvalget for Sundhed, Kultur og Fritid samt Udvalget for Ældre, Handicap og Psykiatri orienteres om de dagsordenspunkter, der har været behandlet på de sidste møder i Sundhedsråd Sydvest og Sundhedsråd Lillebælt.

Beslutning Udvalget for Sundhed, Kultur og Fritid den 03-02-2026

Taget til efterretning.

Afbud: Jonas Lee Jeppesen (Æ).

Sagsfremstilling

Med sundhedsreformen etableres nye politiske sundhedsråd.

Sundhedsrådene er en ny politisk organisering på sundhedsområdet, hvis formål er at opbygge stærke sundhedsindsatser tættere på borgerne og sikre bedre sammenhæng på tværs af sygehusene og sundhedsvæsenet tæt på borgerne i både regioner og kommuner.

Sundhedsrådene skal være med til at sikre, at flere sundhedsbeslutninger træffes tættere på borgerne, så tilbuddene i højere grad indrettes efter lokale behov, og sundhedstilbuddene i højere grad tilbydes uden for sygehusene, herunder i borgerens eget hjem.

Sundhedsrådene er regionens stående udvalg på sundhedsområdet, hvori kommunale repræsentanter har stemmeret. Som noget helt nyt får kommunerne altså markant indflydelse på hele sundhedsvæsenet, inklusive sygehusene og almen praksis.

Sundhedsrådene får nogle centrale strategiske opgaver, herunder;

- Udarbejde en nærsundhedsplan.
- Udmønte penge i investeringsmotor, de økonomiske rammer for nye og udbyggede indsatser i det nære sundhedsvæsen.
- Vende sygehusene udad.
- Lokal planlægning af almen medicinske tilbud og praksissektor.
- Udvikling af nye regionale opgaver: bl.a. akutsygepleje, sundheds- og omsorgspladser, hjemmebehandlingsteams, patientrettet forebyggelse.
- Aftaler med kommuner om bl.a. rekruttering og sammenhængende forløb.

Vejen Kommune hører under Sundhedsråd Sydvest sammen med Billund Kommune, Esbjerg Kommune, Fanø Kommune og Varde Kommune.

Vejen Kommune har sammen med Billund Kommune søgt om at få observatørstatus i Sundhedsråd Lillebælt, som består af Fredericia Kommune, Kolding Kommune, Middelfart Kommune og Vejle Kommune.

Jf. Vejen Kommunes styrelsesvedtægt, så er det den til enhver tid værende formand for Udvalget for Sundhed, Kultur og Fritid, som repræsenterer Vejen Kommune som medlem af det regionale sundhedsråd. Stedfortræder for formanden for

Udvalget for Sundhed, Kultur og Fritid i det regionale sundhedsråd er den til enhver tid værende borgmester.

Tidligere behandling

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Aftale om Sundhedsreformen.

Høring

Ingen.

Punkt 4: Afrapportering på de nationale mål for sundhed 2025 (B)

26/521

Administrativ indstilling

Områdechef for Sundhed, Kultur & Fritid Anne-Mette Dalgaard, områdechef for Ældre & Rehabilitering Kirsten Dyrholm og områdechef for Handicap & Socialpsykiatri Janni Erikke Pallesen indstiller, at

- Udvalget for Sundhed, Kultur og Fritid samt Udvalget for Ældre, Handicap og Psykiatri orienteres om status for de nationale mål for sundhed.

Beslutning Udvalget for Sundhed, Kultur og Fritid den 03-02-2026

Taget til efterretning.

Afbud: Jonas Lee Jeppesen (Æ).

Sagsfremstilling

De nationale mål for sundhed skal sikre, at alle sundhedsvæsenets aktører – sygehusene, kommunerne og almen praksis – arbejder i en tydelig og fælles retning mod højere kvalitet og samtidig gøre det lettere at overskue, hvor der er behov for forbedringer. Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriet, KL og Danske Regioner, som står bag de nationale mål for sundhed.

Hvert år laves en status for, hvordan det går med de nationale mål for sundhed. Tallene er dog et år forsinket, dvs. at afrapporteringen i år beskriver status for 2024 samt udviklingen fra 2023 til 2024.

På landsplan er der i denne rapport registreret forbedring på 20 ud af 40 indikatorer. Derudover er udviklingen stabil for 17 indikatorer, mens blot tre indikatorer viser en negativ udvikling. Det vidner om en bred fremgang inden for mange centrale dele af sundhedsvæsenet.

Rapporten fremhæver især klare fremskridt under målene ’Behandling af høj kvalitet’ og ’Hurtig udredning og behandling’.

- Ventetider til sygehusbehandling for fysiske sygdomme er på landsplan faldet fra 45 til 40 dage, og for kirurgisk behandling fra 64 til 57 dage.
- Der er sket fremskridt med sammenhængende og koordinerede patientforløb — til gavn for patienter med kroniske sygdomme, ældre samt borgere med behov for genoptræning eller rehabilitering.

Men rapporten understreger også, at der stadig er områder med udfordringer. Det gælder bl.a. i psykiatrien, hvor ventetiderne til behandling i voksenpsykiatrien er steget i flere regioner.

Tallene for Vejen Kommune viser følgende:

- Akutte somatiske genindlæggelser indenfor 30 dage:
  - I 2024 blev 9,8 % af borgerne i Vejen Kommune akut genindlagt inden for 30 dage. Dette er lidt færre end i 2023, hvor tallet var 10,6 %.

    - Landsgennemsnittet i 2024 var på 11,6 %.

- Akutte psykiatriske genindlæggelser indenfor 30 dage:
    - I 2024 blev 19,5 % af borgerne i Vejen Kommune akut genindlagt inden for 30 dage. Dette er færre end i 2023, hvor tallet var på 21,8 %.
    - Landsgennemsnittet i 2024 var på 27,3 pct.

- Ventetid til genoptræning:
    - I Vejen Kommune er der i gennemsnit 7 dages ventetid til opstart af genoptræning, det er det samme som i 2023 og det samme som landsgennemsnittet.

- Færdigbehandlingsdage:
    - Vejen Kommune ligger lavt på antallet af færdigbehandlingsdage.
        - Tallet for de somatiske færdigbehandlingsdage er 0,6 pr. 1000 borgere. Det er en lille stigning fra 2023 hvor tallet var 0,3 færdigbehandlingsdage.
        - Tallet for de psykiatriske færdigbehandlingsdage er 1,8 pr. 1000 borgere. Det er en lille stigning fra 2023 hvor tallet var 0,0 færdigbehandlingsdage.
    - På landsplan er tallet 1,9 for somatiske færdigbehandlingsdage og 2,9 for de psykiatriske færdigbehandlingsdage.

- Forebyggelige genindlæggelser:
    - I Vejen Kommune har der i 2024 været 50,4 forebyggelige indlæggelser pr. 1000 borgere, som er 65 år eller ældre. Dette er flere end i 2023, hvor tallet var på 40,3. Det er dog stadig færre end landsgennemsnittet, som er på 60,1 i 2024.

- Borgere med en demenssygdom, som har købt antipsykotika:
    - I Vejen Kommune er tallet i 2024 på 22 %. Det er lidt flere end i 2023, hvor tallet var 19,7 %. Det er over landsgennemsnittet, hvor det er 17,8 % af alle borgere med en demenssygdom, som har købt antipsykotika.

- Middellevetid:
    - Middellevetiden i Vejen Kommune er på 81,8 år. Det er det samme som i 2023 og det samme som landsgennemsnittet.

- Antallet af daglige rygere: (obs tallene er ikke opdaterede siden 2021, de opdateres med nye tal fra Sundhedsprofilen i marts 2026)
    - I Vejen Kommune er det 15,8 % af borgeren, som rygere dagligt.
    - Landsgennemsnittet er noget lavere, kun på 11,7 %.

- Fastholdelse af somatisk og psykisk syge på arbejdsmarkedet:
    - I Vejen Kommune fastholdes 76,7 % af somatisk syge på arbejdsmarkedet, landsgennemsnittet er på 76,2 %. For Vejen Kommune er det en fremgang siden 2023, hvor tallet var på 70,3 %.
    - For borgere med psykisk sygdom er det i Vejen Kommune 52,9 % som fastholdes på arbejdsmarkedet, mens det på landsgennemsnit er 58,1 %. For Vejen Kommune er det en tilbagegang siden 2023, hvor tallet var på 58,7 %.

Tidligere behandling

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Det nationale kvalitetsprogram for sundhedsvæsenet.

Høring

Ingen.

Bilag

Nationale mål 2025

Oplæg - Nationale mål for sundhed - PP fra mødet

Punkt 5: Status og udvikling på genoptræningsområdet 2025 (B)

26/747

Administrativ indstilling

Områdechef for Sundhed, Kultur & Fritid Anne-Mette Dalgaard indstiller, at

- Udvalget for Sundhed, Kultur og Fritid drøfter og godkender status på genoptræningsområdet 2025.

Beslutning Udvalget for Sundhed, Kultur og Fritid den 03-02-2026

Drøftet og godkendt.

Afbud: Jonas Lee Jeppesen (Æ).

Sagsfremstilling

Kommunernes forpligtelser på træningsområdet fremgår primært af Sundhedsloven § 140, Serviceloven § 86 og efter Ældreloven (fra den 1. juli 2025). De fleste borgere, som modtager genoptræning, er henvist fra sygehuset med en genoptræningsplan efter Sundhedslovens § 140. Kommunerne har desuden myndighedsansvaret for genoptræning og vedligeholdelsestræning efter Servicelovens § 86 og efter Ældreloven.

Kommunens opgave og ansvar er at tilbyde disse borgere et sammenhængende og effektivt forløb på tværs af lovgivning og sektorer både indholdsmæssigt og tidsmæssigt. Kommunerne har ligeledes ansvaret for at orientere borgerne om muligheden for frit valg efter sundhedslovens bestemmelser.

Fra sygehusene henvises borgerne til genoptræning i kommunen på en almen genoptræningsplan, der enten varetages på basalt eller avanceret niveau. Med de accelererede forløb på sygehusene, herunder hurtige udskrivelser, ses generelt en øget kompleksitet af genoptræningsplanerne fra sygehusene til kommunen.

Sundhed, Kultur & Fritid udarbejder hvert år en status, som viser en opgørelse over antallet af borgere, der har været henvist til de forskellige niveauer for genoptræning og rehabilitering. Desuden er der en opgørelse på ventetid for genoptræningens opstart.

HOVEDKONKLUSIONER FOR STATUS PÅ GENOPTRÆNINGSOMRÅDET I 2025:

Genoptræning efter Sundhedsloven § 140:

- 1.693 borgere blev henvist fra sygehusene med en genoptræningsplan i 2025. Dette er en stigning på 5,5 % fra 2024. Det gennemsnitlige antal henvisninger i 2016-2025 er 1585. Sammenlignet med gennemsnittet over 10 år er det en stigning på 108 genoptræningsplaner i 2025 (6,8 %).
- En lille del af den avancerede genoptræning overgår til Regionen som følge af Sundhedsreformen. Det estimeres til 1-5 forløb årligt.

Fordeling af sygehushenvisninger i 2025:

- Størstedelen af borgere fra Vejen Kommune henvises fra Sygehus Lillebælt (63 %), herefter Esbjerg og Grindsted Sygehus (22 %), OUH (8 %), Andre (4 %), Sygehus Sønderjylland (3 %) og Psykiatrien (1 %). Fordelingen af henviste borgere mellem de nævnte sygehuse er sammenlignelig med foregående opgørelser.

Ventetid på genoptræning:

- Fra februar 2019 har man som borger kunne benytte det frie valg indenfor basale typer af genoptræning, såfremt kommunen ikke kan tilbyde opstart indenfor 7 kalenderdage efter udskrivning.
- Træning og Livsstil har en ambition om at tilbyde alle borgere opstart indenfor 7 dage efter udskrivning.
- I 2025 var den gennemsnitlige ventetid 3,8 dage.
- I 2025 har ingen borgere gjort brug af det frie valg.

Genoptræning og vedligeholdelsestræning efter Serviceloven § 86 stk. 1 og 2:

- 239 borgere blev henvist til træning jf. Serviceloven i 2025. Dette er en stigning på 6,2 % sammenlignet med 2024. Det gennemsnitlige antal henvisninger fra 2016-2025 er på 216.

Genoptræning efter Ældreloven:

- Ældreloven trådte i kraft pr 1. juli 2025 og der har i andet halvår af 2025 været henvist 29 borgere på denne nye paragraf.

Rehabilitering på specialiseret niveau:

- I 2015 blev der indført genoptræningsplaner til rehabilitering på specialiseret niveau. Der er her tale om svært komplicerede borgerforløb med udskrivelse fra fx Regionshospitalet Hammel Neurocenter eller Grindsted Sygehus neurorehabilitering.

- I 2025 modtog Træning & Livsstil én genoptræningsplan til rehabilitering på specialiseret niveau. Til sammenligning var der i 2024: 2; 2023: 0; 2022: 2; 2021: 3; 2020: 3.
- Der er en række krav til leverandører af rehabilitering på specialiseret niveau med hensyn til kvalitet, kompetencer og kapacitet, som gør at Vejen Kommune, med afsæt i borgerens konkrete behov, indgår aftale med en ekstern leverandør.

Udviklingspunkter i 2026:

- Videreudvikling af Træning & Livsstils implementering af Helhedspleje med deltagelse i faglige konferencer, undervisning til plejepersonale, triagemøder, indflytningssamtaler og koordinerende møder med hjemmeplejen m.m. En stor del af de borgere, som i dag henvises efter § 86 vil fremadrettet være omfattet af Ældreloven.
- Videreudvikling af digital træning, herunder fokus på brug af kunstig intelligens til bl.a. dokumentation.
- Forberedelse til Sundhedsreformen, som træder i kraft den 1. januar 2027 med opgaveoverdragelse m.v.
- Træning & Livsstil har en opmærksomhed på at følge antallet af genoptræningsplaner efter udskrivelse fra Sundheds- og Omsorgspladser, når der fra 1. januar 2027 afleveres svarende til 1,5 årsværk pga. opgaveflytning.

Tidligere behandling

18.02.2025 Udvalget for sundhed, kultur og fritid.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Sundhedsloven § 140.

Serviceloven § 86 stk. 1 og 2.

Ældreloven.

Høring

Ingen.

Bilag

Data for genoptræningsområdet 2025

Punkt 6: Status på forebyggelse af tobaks- og nikotinforbrug i Vejen Kommune (B)

22/16793

Administrativ indstilling

Skolechef Regin Holm Nielsen og områdechef for Sundhed, Kultur & Fritid Anne-Mette Dalgaard indstiller, at

- Udvalget orienteres om status for det forebyggende arbejde på tobaks- og nikotinindsatsen hos børn og unge i Vejen Kommune.
- Udvalget orienteres om det tværgående udviklingsmøde med Kræftens Bekæmpelse i december 2025.

Beslutning Udvalget for Sundhed, Kultur og Fritid den 03-02-2026

Orienteringen taget til efterretning.

Afbud: Jonas Lee Jeppesen (Æ).

Sagsfremstilling

Vejen Kommune har i 2020 politisk besluttet, at grundskoler med overbygning arbejder med en evidensbaseret røg- og nikotinforebyggende indsats (”X:IT”). Indsatsen er udviklet af Kræftens Bekæmpelse med det formål at reducere røg og nikotin blandt elever i udskolingen (7.-9. klasse). Indsatsen består af tre følgende kerneelementer:

1) Kompetencegivende undervisning til eleverne

2) Forældresamarbejde og røgfri aftaler

3) Røgfri/nikotinfri skoletid.

Forskning viser, at indsatsen markant reducerer antallet af elever, der begynder at ryge eller bruge nikotin, og at eleverne gennem dialogbaseret undervisning lærer at sige fra og dyrke fællesskaber uden røg og nikotin.

Alle 7 overbygningsskoler i Vejen Kommune samt V10 og Ungdomsskolen arbejder med indsatsens tre kerneelementer og får løbende rådgivning fra kommunens nikotinstoprådgiver (Bilag 1).

Sundhedsområdets nikotinstoprådgiver indgår i den tværgående indsats på følgende måde:

- Formidler nyeste viden og materialer fra Røgfri Fremtid, Kræftens Bekæmpelse og Sundhedsstyrelsen til forældre og til brug i undervisningen.
- Gennemfører faste møder med skolernes udvalgte koordinatorer og deltager ved personale- og forældremøder med oplæg om tobak og nikotin samt følgevirkninger.
- Udarbejder oplæg til elever og skolebestyrelser.
- Varetager stoprådgivning til unge, som ønsker at komme ud af nikotinafhængighed, og rådgivning til deres forældre.
- Deltager i det forebyggende samarbejde (Lokalråd+) med SSP (Skole, Socialforvaltning og Politi samarbejde), AKT lærer (Adfærd, kontakt og trivsel), sundhedsplejen, rusmiddelkonsulent og politiet.
- Samarbejde og rådgivning til Tandplejen og Sundhedsplejen om den fælles forebyggende indsats.
- Yder rådgivning til Ungdomsuddannelserne.
- Den forebyggende indsats med vejledning til lærerne i grundskoler uden overbygning er øget på grund af eksempler på brug af Puff-bars hos børn i mellemtrinnet.

Nikotinstoprådgiveren har koordineret eksternt foredrag om nikotinafhængighed for 5 skoler, hvor to unge mennesker fortæller eleverne i øjenhøjde om konsekvenserne af et længerevarende nikotinmisbrug. Eleverne tog rigtig godt imod oplægget og var fangede af både fortællingen fra virkelighed og konsekvenser. Foredraget blev også gennemført for forældre, hvor der blev svaret på spørgsmål om emnet.

Som en del af strategi for tobak- og nikotinforebyggelse er der arbejdet med udendørs arealer gennem skiltning og henstilling (nudging) til ikke at ryge eller bruge nikotinprodukter ved bl.a. legepladser, skoler, haller og ved Jels Sø.

I forlængelse af budgetprocessen 2026, hvor nikotinstoprådgiverens forebyggende indsats til børn og unge blev forlænget til ultimo 2026, er der gennemført et tværfagligt udviklingsmøde med Kræftens Bekæmpelse den 3. december 2025. Her deltog Skolechefen, områdechef for Sundhed, Kultur & Fritid, nikotinstoprådgiver, repræsentanter fra skolelederne, nikotinforebyggende koordinatorer, leder fra Træning & Livsstil, Tandplejen, SSP og Sundhedsplejen.

Hovedkonklusion fra udviklingsmøde med Kræftens bekæmpelse og tværgående input:

- Vi ved meget om røg og dennes virkning, men mindre om de nye nikotinprodukter og langtidsperspektiverne.
- Det er vigtigt, at den forebyggende nikotinindsats i forhold til børn og unge er politisk højt prioriteret. Studiebesøg til omkringliggende kommuner kan anbefales.
- Det forebyggende fokus bør være så evidensbaseret som muligt og foregå i et tværgående samarbejde, som tilfældet i Vejen Kommune.
- Det virker med strukturelle tiltag, som fx gennem lovgivning/rygeregler, øget pris, information, forbud mod reklamer, helbredsadvarsler, behandling/stop.
- Måle på effekten af de forebyggende indsatser, som dog først kan ses efter flere års systematisk arbejde.
- I den lokale forebyggelse anbefales den forebyggende nikotinindsats: Håndhævelse af rygeforbud på skolens matrikel, kompetencegivende undervisning i skolen, kombinerede (flerstrengede) indsatser i skole, hjem og lokalsamfund.

Bruge det nye undervisningsmateriale fra Kræftens Bekæmpelse (forstå.dk)

- Skolernes årsplan bør indeholde planlægning af røg og nikotin undervisning.
- Fokus på ung til ung indsatser.
- Forældreindsatser og rådgivning er vigtige.

Konkrete anbefalinger fra Kræftens Bekæmpelse til Vejen Kommune:

- Følge Ungeprofilundersøgelsen, der starter igen i 2026 i Vejen Kommune.
- Prioriter målrettede stoptilbud til unge (og deres forældre).
- Bliv ved med at styrke samarbejdet internt, her er nikotinstoprådgiverens funktion særlig vigtig.
- Samarbejde med andre Røgfri Fremtid partnere.
- Fortsætte fokus på røgfri miljøer, hvor unge færdes (Legepladser, idrætsliv etc.).
- Fokus på at søge udviklingsprojekter som U-niko, Fælles om ungelivet og puljeprojekter under Sundhedsstyrelsen, når muligheden byder sig.

Tidligere behandling

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

Samlet set anvendes 1 årsværk i 2026 til nikotinstoprådgivers funktion i Vejen Kommune, herunder forebyggelse og stopforløb til børn, unge, voksne og sårbare/udsatte borgere.

Ved udgangen af 2026, reduceres indsatsen med 200.000 kr. såfremt forebyggelsesindsatsen til børn- og unge, som eksperimenterer med nikotinprodukter, ikke gøres permanent.

Personalemæssige konsekvenser

Ses først i 2027.

Retsregler og andre forskrifter

Ingen.

Høring

Ingen.

Bilag

Status på den forebyggende nikotinindsats pr november 2025

Status på arbejdet med tobak og nikotin forebyggelse - PP fra mødet

Punkt 7: Orientering om afslag til MEDIUS Holsted til Idrætshaller til tiden(B)

25/6143

Administrativ indstilling

Områdechef for Sundhed, kultur og fritid Anne-Mette Dalgaard indstiller, at:

- Udvalget tager orienteringen om afslaget til efterretning.

Beslutning Udvalget for Sundhed, Kultur og Fritid den 03-02-2026

Taget til efterretning.

Afbud: Jonas Lee Jeppesen (Æ).

Sagsfremstilling

Den 10. juni 2025 godkendte Udvalget, at der i samarbejde med MEDIUS Holsted udarbejdes en ansøgning til Lokale- og Anlægsfondens kampagne Idrætshaller til Tiden. Derudover blev der på samme møde afsat 100.000 kroner fra Udviklingspuljen til et evt. projektudviklingsforløb ifb. med kampagnen, hvis MEDIUS Holsted blev udvalgt til dette.

Lokale- og Anlægsfonden har afsluttet udvælgelsen af de ti faciliteter til projektudviklingsforløbet, og MEDIUS er ikke udpeget til at indgå i forløbet.

De 100.000 kroner kommer derfor ikke i spil, og går tilbage i Udviklingspuljen.

Tidligere behandling

10.06.2025 Udvalget for Sundhed, kultur og fritid

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Ingen.

Høring

Ingen.

Punkt 8: Opfølgning på Børnekultur på Tværs 2025 (B)

25/6032

Administrativ indstilling

Områdechef for Sundhed, Kultur & Fritid Anne-Mette Dalgaard indstiller, at

- Udvalget for Sundhed, Kultur og Fritid samt Udvalget for Skoler, Børn og Familie tager opfølgningen på Børnekultur 2025 til efterretning.

Beslutning Udvalget for Sundhed, Kultur og Fritid den 03-02-2026

Taget til efterretning.

Afbud: Jonas Lee Jeppesen (Æ).

Sagsfremstilling

Generel vurdering
Børnekultur på Tværs blev gennemført tirsdag i uge 42 2025 og var en stor succes med mange besøgende. Arrangementet samlede børn, forældre, bedsteforældre, SFO'er og børnehaver fra hele kommunen og skabte liv i Vejen bymidte.

Omkring 250 børn fra kommunens daginstitutioner og SFO'er blev fragtet i busser til arrangementet, og på nær en enkelt institution deltog alle institutioner.

Samlet vurderes deltagerantallet til omkring 1.500-2.000 personer i løbet af dagen.

Arrangementet blev afviklet i samarbejde mellem kulturinstitutioner, foreninger, handelsstandsforening, butikker og private aktører. Dagen var præget af engagement og stor opbakning, og stemningen blev dokumenteret i en film lavet af Filmlinjen på Askov Højskole.

Aktiviteter

Rådhuspladsen

- Musikskolen og Vejen Idrætscenter med fælles opvarmning – 400 deltagere
- Politiet, ambulancetjenesten, Kriminalforsorgen
- Museet Sønderskov med rustninger
- Professionel speedwaykører med udstyr og formidling
- Teknik & Miljø med affaldssorteringskonkurrence og skraldebil fra Meldgaard
- Frisesdahl med gravemaskine
- Badmintonklubben med badminton.

Museumspladsen

- Spejdere og naturvejleder - 250 fladbrød bagt
- Naturfredningsforeningen med naturbingo - 30 liter pandekagedej brugt
- Vejen Jægerforening og Vejen Store Vandmølle med smagsprøver på vildt og ørreder
- Vejen Garden med musik

- Vejen Kunstmuseum - 500 besøgende
- Skattejagter ved Børns Voksenvenner og ved Lokalarkivet - 446 deltagere i Lokalarkivets.
- Skumfiduskastemaskine ved Anlæggets venner
- Oplæsning til madpakkerne i Huset.

Biblioteket

- Biblioteket - 2.167 besøgende
- Maling af bogposer - 200 bogposer malet
- Hattefremstillingen ved Den Hemmelige Klub
- Musikforestillingen Svinedrengen ved Musikskolen og biblioteket - 255 deltagere
- Danseopvisning ved Vejen Danseforening
- Maling af en kiste fra Gadeberg Begravelsesforretning
- Kreative værksteder
- Cafe Noget Særligt - 150 ToGo-poser solgt.

Vejen Idrætscenter

- 105 græskar skåret ud
- 65 børn i springhallen
- 15 børn til dans.

Handelsstandsforeningen og butikkerne

- Stenmaling hos Bog & Ide – 2-300 deltagere
- Halloweenlygter hos E-blomsten
- Børnekasse i Kvickly
- Bedemand på biblioteket
- Musik ved Lurblæserne
- Handelsstandsforeningen vurderer arrangementet som en stor succes.

Fremadrettet

- Deltagerantallet vurderes af arrangørerne at have nået et naturligt maksimum.
- Der fokuseres fremover på at skabe aktiviteter for de lidt ældre børn samt at inddrage sportsforeninger.
- Posthusgrunden foreslås som mulig ny placering for fremtidige sportsaktiviteter.
- Flere aktører har allerede meldt interesse for at deltage i 2026.

Tidligere behandling

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

Der var i budgettet afsat 127.404 kr. til Børnekultur på Tværs 2025, hvilket stort set blev brugt.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Ingen.

Høring

Ingen.

Punkt 9: Webinarrække af IDAN og KL (B)

26/141

Administrativ indstilling

Områdechef for Sundhed, Kultur og Fritid Anne-Mette Dalgaard indstiller, at:

- Udvalget orienteres om webinarrække med introduktion til fritid, kultur og folkeoplysning.
- Udvalget beslutter om de ønsker at deltage i webinarerne.

Beslutning Udvalget for Sundhed, Kultur og Fritid den 03-02-2026

Udvalget ønsker at deltage i webinarrækken.

Afbud: Jonas Lee Jeppesen (Æ).

Sagsfremstilling

Kommunernes Landsforening (KL) og Idrættens Analyseinstitut (IDAN) har i fællesskab etableret en webinarrække målrettet nyvalgte medlemmer af udvalg for fritid, kultur og folkeoplysning. Webinarrækken giver en introduktion til centrale temaer, tendenser og rammer på området og har til formål at styrke det politiske beslutningsgrundlag.

Webinarerne omhandler bl.a. udviklingen i borgernes fritids- og idrætsvaner, aktører på kultur- og fritidsområdet samt kommunernes rolle og ansvar efter folkeoplysningsloven. Der lægges vægt på formidling af viden kombineret med dialog og erfaringsudveksling mellem kommuner.

Datoer og temaer

Møderne afvikles online i april måned i tidsrummet 16.30-18.00 med hver deres tema.

- Den 7. april behandles centrale tendenser i danskernes motions- og fritidsvaner med særligt fokus på betydningen for kommunerne.

- Den 14. april rettes opmærksomheden mod de centrale aktører og organisationer på idræts- og fritidsområdet samt kommunernes samarbejde med disse.

- Den 21. april omhandler kommunens støtte til foreninger og faciliteter samt de eksisterende handle- og udviklingsmuligheder på området.

I vedhæftede bilag er en uddybning af indholdet for hvert webinar.

Webinarrækken afvikles online og det er muligt at tilmelde sig individuelt til hele eller dele af webinarrækken, ligesom der også er mulighed for tilmelding sig som et samlet udvalg.

Den 14. april falder webinaret sammen med udvalgsmøde, men efter aftale med IDAN kan dette webinar fremsendes efterfølgende, hvis det ønskes.

Tidligere behandling

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

250 kroner pr. webinar pr. person, eller hele webinarrækken for 500 kroner pr. person.

2.500 kroner pr. kommune for hele webinarrækken for hele udvalget.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Ingen.

Høring

Ingen.

Bilag

Bilag program

Punkt 10: Efterretningssager (B)

Sagsfremstilling

- Invitationer som er tilgået udvalget.
- Deltagelse på hædringsarrangement Fritidsrådet den 27. februar.
- IFFD-årsmøde den 19. marts i Nyborg.
- Drøfte deltagelse i KL's Social- og Sundhedspolitiske Forum den 7.-8. maj.
- KL Kultur og fritidskonference 19.-20. maj i Kolding. Program er vedhæftet.

Beslutning Udvalget for Sundhed, Kultur og Fritid den 03-02-2026

Taget til efterretning.

Afbud: Jonas Lee Jeppesen (Æ).

Bilag

Program.pdf

Punkt 11: Lukket: Eventuelt (B)

Intet.

Afbud: Jonas Lee Jeppesen (Æ).

Punkt 12: Underskriftsark

Sagsfremstilling

Udvalget godkender beslutningsprotokollen ved at trykke på ”Godkend” i First Agenda.